



सूचनाको हकसम्बन्धी ऐन २०६४ को दफा ५(३), सूचनाको हक सम्बन्धी नियमावलीको नियम ३ अनुसार
प्रेषित सूचनाहरुको विवरण (२०७७ बैशाख देखि २०७७ अषाढ सम्म)

बन अनुसन्धान तथा प्रशिक्षण केन्द्र



१. निकायको स्वरूप र प्रकृति

यस केन्द्रवनतथावातावरण मन्त्रालयको मातहतमा रहेको **वन अनुसन्धान तथा प्रशिक्षण केन्द्र**का रूपमा परिचित छ । यस केन्द्रमा प्रमुख रूपमा महानिर्देशक नेतृत्वमा र प्रशासकीय प्रमुखको रूपमा शाखा अधिकृत, ४ वटा महाशाखाहरू र सो अन्तर्गत अन्य शाखाहरू रहेका छन् । प्रत्येक महाशाखाको प्रमुखको रूपमा सह-सचिव (प्रा) रहने व्यवस्था छ । यस केन्द्रमा जम्मा ७३ जना कर्मचारीको दरबन्दी रहेको छ ।

२. निकायको काम, कर्तव्य र अधिकार

केन्द्र प्रमुखको कार्यक्षेत्रमा वन अनुसन्धानको माध्यमबाट दिगो वन विकास सम्बन्धी उपयुक्त प्रविधि विकास गरी सरोकारवाला निकायहरूलाई सहयोग पुर्याउने र वनस्रोतको सर्वेक्षण, नक्सांकन गरी तथ्याङ्कहरू प्रकाशन गर्ने कार्य गर्दछ । यस विभागका कार्यहरू निम्न छन्।

- वन क्षेत्रको बैज्ञानिक अध्ययन अनुसन्धान तथा सर्वेक्षण गर्ने ।
- राष्ट्रिय स्तरको वनस्रोत सर्वेक्षण तथा डाटा बेस तयार गर्ने ।
- वनक्षेत्रको नक्सांकन अध्यावधिक गर्ने ।
- वनस्रोतका मापन, नक्सांकन गर्ने।
- प्रयोगशाला संचालन गर्ने।
- वनक्षेत्रमा कार्यरत जनशक्तिको समयानुकूल क्षमता योग्यता अभिवृद्धिको लागि तालिम संचालन गर्ने।
- अन्तराष्ट्रिय दायित्व अन्तर्गत विभिन्न तथ्यांक तयार गरी डाटा उपलब्ध गराउने ।
- अनुसन्धानमूलक नतिजाहरू र वन प्रविधिको प्रचार प्रसार गर्ने ।

३. निकायमा रहने कर्मचारी संख्या र कार्य विवरण

केन्द्रमा हाल कुल दरबन्दी ७३ रहेकोमा त्यसमध्ये प्राविधिक दरबन्दी संख्या ४४ र प्रशासनिक २९ रहेको छ त्यसमध्ये २२ जना सहयोगी स्तरका श्रेणीविहीन कर्मचारीहरूको दरबन्दी कायम रहेको छ । प्राविधिक तर्फ रा. प. प्रथम ५ जना, रा. प. द्वितीय ११ जना र रा. प. तृतीय २५ जना गरी ४१ र प्रशासन तर्फ रा. प. तृतीय २ जना समेत गरी जम्मा ४३ राजपत्राङ्कित पदहरू छन् । यसैगरी राजपत्र अनंकित तर्फ ३ प्राविधिक र ५ प्रशासनिक गरी ८ पदहरू छन् भने २२ पद श्रेणीविहीन तर्फ रहेका छन् । सेवा समूह अनुसार केन्द्रमा उपलब्ध मानव स्रोतको आंकलन ५ मा स्पष्ट गरिएको छ ।

पद: महानिर्देशक (रा.प.प्र.प्रा.)

सेवा: वन, समूह: फरेष्ट रिसर्च

कार्य विवरण

वन, वनस्पति, जैविक विविधता तथा वातावरण क्षेत्रको अध्ययन, अनुसन्धान र सर्वेक्षण गर्ने विषय तथा क्षेत्र निर्धारण र प्राथमिकीकरण सम्बन्धी विभाग तथा महाशाखा, शाखाहरूको वार्षिक कार्यक्रमहरूको तर्जुमा, संचालन, अनुगमन तथा मूल्याङ्कन सम्बन्धी। वन, वनस्पति, जैविक विविधता तथा वातावरण क्षेत्रको अध्ययन, अनुसन्धान र सर्वेक्षणको आधारमा वन तथा वातावरण मन्त्रालय र सरोकारवाला निकायहरूलाई राय, सुझाव, प्रतिक्रिया दिने सम्बन्धी। वन, वनस्पति, जैविक विविधता तथा वातावरण क्षेत्रको अध्ययन, अनुसन्धान तथा सर्वेक्षण कार्यमा सम्बन्धित सरकारी तथा गैर सरकारी, निजी, शैक्षिक, योजना, आयोजना आदि निकायहरूसँग समन्वय गर्ने सम्बन्धी। वन तथा वनस्पतिजन्य पैदावारहरूको उत्पादकत्व बढाउने प्रविधिको विकास र विस्तार सम्बन्धी। वन तथा वनस्पतिजन्य पैदावारहरूको उत्पादकत्व बढाउने प्रविधिको विकास र विस्तार सम्बन्धी। वन, वनस्पति, वन्यजन्तु र भू तथा जलाधार जस्ता प्राकृतिक स्रोतहरूको संरक्षण, व्यवस्थापन र उपयोगको निम्ति उपयुक्त प्रविधिको विकास र विस्तार गर्ने सम्बन्धी। वन, पर्यावरण तथा जलवायु परिवर्तन लगायत वातावरणीय समस्याहरूको न्यूनीकरण तथा अनुकुलनका सम्भाव्य उपायहरूको बारेमा अध्ययन अनुसन्धान सम्बन्धी ।

राष्ट्रिय, प्रादेशिक तथा स्थानियस्तरमा वनतथावनजन्य पैदावारहरुको नक्सांकन, मापन, सर्वेक्षण र अनुगमन गर्ने सम्बन्धी। कार्यक्षेत्रसंग सम्बन्धितविषयहरुमाहुने राष्ट्रिय र अन्तराष्ट्रियस्तरमा हुने तालिम, गोष्ठी, सभा, सम्मेलन, अध्ययन, संभौता आदि कार्यक्रमहरुमा भाग लिने र प्रतिनिधित्व गर्ने सम्बन्धी। अध्ययन अनुसन्धानतथा सर्वेक्षणबाट प्राप्तनतिजाएवं तथ्यांकहरुलाई लक्षितवर्गसम्म सूचनाप्रवाह गर्ने। वन र त्यससंग सम्बन्धिततथ्यांकअध्यावधिक गर्ने गराउने सम्बन्धी। केन्द्रियवन पुस्तकालयको संचालन र अद्यावधिक सम्बन्धी।

पद : उप-महानिर्देशक (रा.प.प्र.प्रा.)

महाशाखा : वन प्रविधीविकास महाशाखा

सेवा:वन, समूह: फरेष्ट रिसर्च

कार्य विवरण

यस पदकापदाधिकारीले महानिर्देशकको सामान्यनिर्देशनमा रहीवन अनुसन्धान सम्बन्धीकार्य गर्ने गराउने जिम्मेवारी वहन गर्ने। वन अनुसन्धानकार्यक्रमहरु तर्जुमा तथाकार्यान्वयन गर्ने गराउने। वन अनुसन्धानकार्यलाई प्रभावकारी रुपमा संचालन गर्न आवश्यकपूर्वाधार तयार गरी राय सुभाब प्रस्तुत गर्ने। वन प्रविधीविकास महाशाखाकाशाखाहरु बीच समन्वय गर्ने गराउने। मातहतकर्मचारीहरुको कार्य संपादनमूल्यांकन गरी पुनरावलोकनको लागिमहानिर्देशकमा पेश गर्ने। मातहतकर्मचारीहरुलाई अध्ययन, तालिम, गोष्ठी आदिमाभागलिनमनोनयनको लागिसिफारिस गर्ने र पुरस्कारतथा दण्ड सजाय गर्ने राय सहितमहानिर्देशकमा पेश गर्ने। महानिर्देशकको सामान्यनिर्देशनमा रहीवन अनुसन्धानसंग सम्बन्धित राष्ट्रिय तथाअन्तर्राष्ट्रिय संघ संस्थाहरुमाआवश्यक संपर्क कायम गरी वन अनुसन्धानकार्य प्रभावकारी रुपले संचालन गर्ने गराउने। यस बाहेक समय समयमा उप-महानिर्देशकको हैसियतले गर्नुपर्ने विभिन्ननिर्दिष्ट कार्यहरु संपन्न गर्ने गराउने।

पद : उप-महानिर्देशक (रा.प.प्र.प्रा.)

महाशाखा : निति अनुगमन तथा योजना महाशाखा

सेवा: वन, समूह: फरेष्ट रिसर्च

कार्य विवरण

यस पदकापदाधिकारीले महानिर्देशकको सामान्यनिर्देशनमा रहीवन अनुसन्धान सम्बन्धीकार्य गर्ने गराउने जिम्मेवारी वहन गर्ने। वन अनुसन्धान कार्यक्रमहरु तर्जुमा तथाकार्यान्वयन गर्ने गराउने। वन अनुसन्धान कार्यलाई प्रभावकारी रुपमा संचालन गर्न आवश्यकपूर्वाधार तयार गरी राय सुभाब प्रस्तुत गर्ने। निति अनुगमन तथा योजना महाशाखाकाशाखाहरु तथाअन्यशाखामहाशाखाहरु बिच समन्वय गर्ने गराउने। मातहतकर्मचारीहरुको कार्य संपादनमूल्यांकन गरी पुनरावलोकनको लागिमहानिर्देशकमा पेश गर्ने। मातहतकर्मचारीहरुलाई अध्ययन, तालिम, गोष्ठी आदिमाभागलिनमनोनयनको लागिसिफारिस गर्ने र पुरस्कार तथा दण्ड सजाय गर्ने राय सहितमहानिर्देशकमा पेश गर्ने। महानिर्देशकको सामान्यनिर्देशनमा रहीवन अनुसन्धानसंग सम्बन्धित राष्ट्रिय तथाअन्तर्राष्ट्रिय संघ संस्थाहरुमाआवश्यक संपर्क कायम गरी वन अनुसन्धानकार्य प्रभावकारी रुपले संचालन गर्ने गराउने। यस बाहेक समय समयमा उप-महानिर्देशकको हैसियतले गर्नुपर्ने विभिन्ननिर्दिष्ट कार्यहरु संपन्न गर्ने गराउने।

पद: उप-महानिर्देशक (रा.प.प्र.प्रा.)

महाशाखा: वन सर्वेक्षणतथाकार्वननुगमनमहाशाखा

सेवा: वन, समूह: फरेष्ट रिसर्च

कार्य विवरण

यस पदकापदाधिकारीले महानिर्देशकको सामान्यनिर्देशनमा रहीवन सर्वेक्षण सम्बन्धीकार्य गर्ने गराउने जिम्मेवारी वहन गर्ने। वन सर्वेक्षण कार्यक्रमहरु तर्जुमा तथाकार्यान्वयन गर्ने गराउने। वन सर्वेक्षण कार्यलाई प्रभावकारी रुपमा संचालन गर्न आवश्यकपूर्वाधार तयार गरी राय सुभाब प्रस्तुत गर्ने। वन सर्वेक्षण महाशाखाकाशाखाहरु बिच समन्वय गर्ने गराउने। मातहतकर्मचारीहरुको कार्य संपादनमूल्यांकन गरी पुनरावलोकनको लागिमहानिर्देशकमा पेश गर्ने। मातहतकर्मचारीहरुलाई अध्ययन, तालिम, गोष्ठी आदिमाभागलिनमनोनयनको लागिसिफारिस गर्ने र पुरस्कारतथा दण्ड सजाय गर्ने राय सहितमहानिर्देशकमा पेश गर्ने। महानिर्देशकहरुको सामान्यनिर्देशनमा रहीवन सर्वेक्षणसंग सम्बन्धित राष्ट्रिय तथाअन्तर्राष्ट्रिय

संघ संस्थाहरुमा आवश्यक संपर्क कायम गरी वन सर्वेक्षण कार्य प्रभावकारी रूपले संचालन गर्ने गराउने । यस बाहेक समय समयमा उप-महानिर्देशकको हैसियतले गर्नुपर्ने विभिन्ननिर्दिष्ट कार्यहरु संपन्न गर्ने गराउने ।

पद : उप-महानिर्देशक (रा.प.प्र.प्रा.)

महाशाखा : वन प्रशिक्षण तथा प्रसार महाशाखा

सेवा:वन, समूह: फरेष्ट रिसर्च

कार्य विवरण

यस पदकापदाधिकारीले महानिर्देशकको सामान्यनिर्देशनमा रहीतालीम को पाठ्यक्रमतयार गर्ने,तालीमदिने व्यवस्थापन गर्ने,वन अनुसन्धान सम्बन्धीकार्य गर्ने गराउने जिम्मेवारी वहन गर्ने । तालीमतथावन अनुसन्धान कार्यक्रमहरु तर्जुमा तथाकार्यान्वयन गर्ने गराउने । वन अनुसन्धान तथा तालीमदिने कार्यलाई प्रभावकारी रूपमा संचालन गर्न आवश्यकपूर्वाधार तयार गरी राय सुझाव प्रस्तुत गर्ने । वन प्रशिक्षण तथा प्रसार महाशाखा,शाखाहरु तथाअन्यशाखामहाशाखाहरुसमन्वय गर्ने गराउने ।मातहतकर्मचारीहरुको कार्य संपादनमूल्यांकन गरी पुनरावलोकनको लागिमहानिर्देशकमा पेश गर्ने ।मातहतकर्मचारीहरुलाई अध्ययन, तालिम, गोष्ठी आदिमाभागलिनमनोनयनको लागिसफारिस गर्ने र पुरस्कार तथा दण्ड सजाय गर्ने राय सहितमहानिर्देशकमा पेश गर्ने।महानिर्देशकको सामान्यनिर्देशनमा रहीवन अनुसन्धानसंग सम्बन्धित राष्ट्रिय तथाअन्तर्राष्ट्रिय संघ संस्थाहरुमाआवश्यक संपर्क कायम गरी वन अनुसन्धानकार्य प्रभावकारी रूपले संचालन गर्ने गराउने । यस बाहेक समय समयमा उप-महानिर्देशकको हैसियतले गर्नुपर्ने विभिन्ननिर्दिष्ट कार्यहरु संपन्न गर्ने गराउने ।

पद: अनुसन्धान अधिकृत (रा.प.द्वि.प्रा.)

महाशाखा : वन अनुसन्धान

सेवा: वन, समूह: फरेष्ट रिसर्च

कार्य विवरण

यस पदकापदाधिकारीले वन अनुसन्धानतर्फमा उप-महानिर्देशकको निर्देशनमा रहीप्राकृतिकवन, कृषिवन, वृक्षसुधार, आर्थिक सामाजिक, वृक्षारोपण मध्ये कुनै एक शाखाको शाखाप्रमुखभई कार्यहरु गर्ने गराउने । मातहतकर्मचारीको कामको सुपरिवेक्षण र आवश्यकनिर्देशनतथा समन्वय गर्ने गराउने । तोकिएको शाखाको अनुसन्धान सम्बन्धीकार्यक्रमतर्जुमा मा सहयोग गर्नुको साथै स्वीकृत कार्यक्रम संचालनको जिम्मेवारी वहन गर्ने । कार्य संचालनमाआई परेका समस्या र व्यवधानपहिचान गरी समाधानको लागि उप-महानिर्देशक समक्ष पेश गर्ने । संचालित अनुसन्धानकार्यको प्रगतिविवरण उपलब्ध गराउने ।मातहतकर्मचारीहरुको विदासफारिस गर्ने तथा दण्ड पुरस्कार सम्बन्धमा रायदिने । उल्लेखितकार्यहरुको अलावामहानिर्देशकतथा उप-महानिर्देशकबाट निर्देशितअन्यकार्यहरु संपादन गर्ने ।

पद : सर्वेक्षण अधिकृत/ दूरसंवेदनअधिकृत/मान चित्रण अधिकृत/वायोमेट्रीसियन/हवाई चित्रण अधिकृत (रा.प.द्वि.प्रा)

महाशाखा : वन सर्वेक्षण/दूर संवेदनतथा योजना

सेवा:वन, समूह: फरेष्ट रिसर्च

कार्य विवरण

यस पदकापदाधिकारीले वन सर्वेक्षण तर्फमा उप-महानिर्देशकको निर्देशनमा रहीआफ्नो पद सम्बन्धीकार्यक्रम जस्तै वन सर्वेक्षण, मान चित्रण, हवाई चित्रण दूरसंवेदनकार्यक्रमको मध्ये हुनै एक तोकिएको वन सर्वेक्षण सम्बन्धीकार्यक्रम स्वीकृत कार्यक्रम संचालनको जिम्मेवारी वहन गर्ने । मातहतकर्मचारीको कामको सुपरीवेक्षण र आवश्यकनिर्देशनतथा समन्वय गर्ने गराउने । तोकिएको शाखाको अनुसन्धान सम्बन्धीकार्यक्रमतर्जुमा मा सहयोग गर्नुको साथै स्वीकृत कार्यक्रम संचालनको जिम्मेवारी वहन गर्ने । कार्य संचालनमाआई परेका समस्या र व्यवधानपहिचान गरी समाधानको लागि उप-महानिर्देशक समक्ष पेश गर्ने । संचालित अनुसन्धानकार्यको प्रगतिविवरण उपलब्ध गराउने । मातहतकर्मचारीहरुको विदासफारिस गर्ने तथा दण्ड पुरस्कार सम्बन्धमा रायदिने । उल्लेखितकार्यहरुको अलावामहानिर्देशकतथा उप-महानिर्देशकबाट निर्देशितअन्यकार्यहरु संपादन गर्ने ।

पद : तालिमअधिकृत(रा.प.द्वि.प्रा)

सेवा:वन, समूह:जनरल फरेस्टरी

यस पदकापदाधिकारीले वन अनुसन्धानतर्फमा उप-महानिर्देशकको समान्यनिर्देशनमा रहीतालीम को पाठ्यक्रमतयार गर्ने,तालीमदिने व्यवस्थापन गर्ने,वन अनुसन्धान सम्बन्धीकार्य गर्ने। शाखाप्रमुखको निर्देशनमा रहीशाखाको अनुसन्धानकार्य आफु र मातहतकाकर्मचारीहरुबाट संपादन गर्ने । कार्य संचालनमाआई परेका समस्या र व्यवधानपहिचान गरी समाधानको लागि उप-महानिर्देशक समक्ष पेश गर्ने । संचालिततालीमकार्यको प्रगतिविवरण उपलब्ध गराउने ।मातहतकर्मचारीहरुको विदा सिफारिस गर्ने तथा दण्ड पुरस्कार सम्बन्धमा रायदिने । उल्लेखित कार्यहरुको अलावा महानिर्देशक तथा उप-महानिर्देशकबाट निर्देशितअन्यकार्यहरु संपादन गर्ने ।

पद :सहायकतालिमअधिकृत (रा.प.द्वि.प्रा)

सेवा:वन, समूह:जनरल फरेस्टरी/नेपावाला/स्वा.क/बोटानी

कार्य विवरण

यस पदकापदाधिकारीले वन अनुसन्धानतर्फमा उप-महानिर्देशकको समान्यनिर्देशनमा रहीतालीम को पाठ्यक्रमतयार गर्ने,तालीमदिने व्यवस्थापन गर्ने,वन अनुसन्धान सम्बन्धीकार्य गर्ने। शाखाप्रमुखको निर्देशनमा रहीशाखाको अनुसन्धानकार्य आफु र मातहतकाकर्मचारीहरुबाट संपादन गर्ने । कार्य संचालनमाआई परेका समस्या र व्यवधानपहिचान गरी समाधानको लागि उप-महानिर्देशक समक्ष पेश गर्ने । संचालिततालीमकार्यको प्रगतिविवरण उपलब्ध गराउने ।मातहतकर्मचारीहरुको विदासिफारिस गर्ने तथा दण्ड पुरस्कार सम्बन्धमा रायदिने । उल्लेखितकार्यहरुको अलावामहानिर्देशकतथा उप-महानिर्देशकबाट निर्देशितअन्यकार्यहरु संपादन गर्ने ।

पद:सहायक योजनाअधिकृत (रा.प.तृ.प्रा.)

सेवा:वन, समूह: फरेष्ट रिसर्च

कार्य विवरण

यस पदकापदाधिकारीले महानिर्देशकतथा उप-महानिर्देशकको निर्देशन र नियन्त्रणमा रहीविभागअन्तरगतविभिन्न योजनाआयोजनाहरुको अध्ययन र विश्लेषण गरी योजना/कार्यक्रमतयार गर्ने ।वार्षिक र आवधिक योजनाहरुमा समावेश गर्न आफ्नो राय सहित पेश गर्ने जिम्मेवारी वहन गर्नु पर्ने छ । विभागअन्तर्गतकाआयोजनाहरुलाई आवश्यक पर्ने वार्षिक बजेट तथाकार्यक्रमतयार गरी महानिर्देशकतथाउपमहानिर्देशक समक्ष पेश गर्ने । विभागको लागिआवश्यकजनशक्ति र प्राप्ततालीम संबन्धितविवरण आवधिक राख्ने । यस बाहेक यस पदलाई समय समयमानिर्दिष्ट गरिने अन्यकाम कारवाहीहरु गर्ने, गराउने ।

पद : सहायक अनुसन्धानअधिकृत (रा.प.तृ.प्रा)

महाशाखा : वन अनुसन्धान

सेवा:वन, समूह: फरेष्ट रिसर्च

यस पदकापदाधिकारीले वन प्रशिक्षण तथा प्रसार महाशाखातर्फमा उप-महानिर्देशकको समान्यनिर्देशनमा रहीप्राकृतिकवन अनुसन्धान, कृषिवन वृक्षसुधार अनुसन्धान, आर्थिक सामाजिक/सूचना, वृक्षारोपण अनुसन्धान संबन्धीकुनै शाखामा रही अनुसन्धानकार्य गर्नु पर्ने छ । शाखाप्रमुखको निर्देशनमा रहीशाखाको अनुसन्धानकार्य आफु र मातहतकाकर्मचारीहरुबाट संपादन गर्ने । कार्य संचालनमाआई परेका समस्या र व्यवधानपहिचान गरी समाधानको लागि उप-महानिर्देशक समक्ष पेश गर्ने । संचालित अनुसन्धानकार्यको प्रगतिविवरण उपलब्ध गराउने ।मातहतकर्मचारीहरुको विदासिफारिस गर्ने तथा दण्ड पुरस्कार सम्बन्धमा रायदिने । उल्लेखितकार्यहरुको अलावामहानिर्देशकतथा उप-महानिर्देशकबाट निर्देशितअन्यकार्यहरु संपादन गर्ने

शाखाअधिकृत (रा.प.तृ.प्रा.)

सेवा समूह : प्रशासन

कार्य विवरण

यस पदकापदाधिकारीले महानिर्देशक तथा उप-महानिर्देशकको निर्देशन र नियन्त्रणमा रही कर्मचारी प्रशासन सम्बन्धी सम्पूर्ण कार्यको जिम्मेवारी वहन गर्नु पर्ने छ । विभागान्तरगत कार्यालयका कर्मचारीहरूको नियुक्ति, सरुवा, बढुवा सम्बन्धी कार्यहरू निर्णयानुसार गर्नु गराउनु पर्ने छ । कर्मचारीहरूको अभिलेख तयार गरिराख्ने व्यवस्थामिलाउनु पर्ने छ । कर्मचारीहरूको हाजिर, विदा आदिको अभिलेख तयार गरी राख्नु पर्ने छ । अधिनस्थ कर्मचारीहरूको कार्य सम्पादन मूल्यांकन तयार गरी दण्ड पुरस्कार जस्ता विभागीय कारवाहीको लागि उप-महानिर्देशक समक्ष पेश गर्नु पर्ने छ । यस बाहेक यस पदलाई निर्दिष्ट गरिने अन्य काम कारवाहीहरू गर्ने ।

पद: लेखा अधिकृत (रा.प.तृ.)

सेवा समूह : प्रशासन, लेखा

कार्य विवरण

यस पदकापदाधिकारीहरूले महानिर्देशक/उपमहानिर्देशकको निर्देशन र नियन्त्रणमा रही लेखा तथा लेखा परिक्षण सम्बन्धी सम्पूर्ण कार्यको जिम्मेवारी वहन गर्नु पर्ने छ । निर्दिष्ट समयमा आवश्यक बजेट तयार गरी स्विकृतिको लागि सम्बन्धित निकायमा पठाउने । स्विकृत बजेट अनुसार आर्थिक नियमको परिधिभित्र रही चौमासिकमाग गर्ने, आवश्यक कार्यमा खर्च गर्ने । समय समयमा तोकिएको निकायद्वारा लेखा परीक्षण गराउने । लेखा परिक्षणबाट देखिएका बेरुजुहरू यथाशीघ्र फछ्यौट गर्न आवश्यक कार्यहरू गर्ने । यस बाहेक यस पदलाई निर्दिष्ट गरिएका अन्य काम कारवाहीहरू गर्ने ।

पद : माटो रसायन अधिकृत (रा.प.द्वि.प्रा.),

सेवा समूह : इन्जीनियरीङ, केमिष्ट

कार्य विवरण

यस पदकापदाधिकारीले महानिर्देशक र उप-महा-निर्देशकको सामान्य निर्देशन र नियन्त्रणमा वन अनुसन्धान कार्यक्रमको संचालन गर्ने क्रममा माटो सर्वेक्षण तथा विश्लेषण शाखाको शाखाप्रमुखको हैसियतले संपूर्ण जिम्मेवारी वहन गर्नु पर्ने छ । आफ्नो शाखाको कार्यक्रम तयार गरी पेश गर्ने र स्वीकृत कार्यक्रम संचालन गर्ने । अन्तरगत कर्मचारीलाई निर्देशन र कार्यक्रम प्रभावकारी रुपमा कार्यान्वयन गराउने । माटो सर्वेक्षण संवन्धी फिल्ड कार्य र माटोको नमूनाहरू स्वीकृत कार्यक्रमभित्र रही विश्लेषण गरी नतिजा उपलब्ध गराउने र शाखाको प्रगति विवरण पेश गर्ने । शाखाहरूको समन्वयमा कार्यक्रमहरूको आवश्यकता र उपयोगिता हेरी माटो शाखाद्वारा गर्नु पर्ने सम्पूर्ण कार्य संपादन गर्ने । कार्य संचालनमा आइपरेका समस्या र व्यवधान पहिचान गरी समाधानको लागि उपमहानिर्देशकमा पेश गर्ने । अन्तरगत कर्मचारीको का.स.मु. सुपरीवेक्षण र विदा, पुरस्कार, दण्ड जस्ता कुराको सिफारिस गर्ने । समय समयमा महानिर्देशक र उपमहानिर्देशकबाट निर्दिष्ट कार्यहरू संपन्न गर्ने ।

पद: सहायक वैज्ञानिक अधिकृत (रा.प.तृ.)

सेवा समूह : वन, वोटानी

कार्य विवरण

यस पदकापदाधिकारीले केन्द्रका सूचना तथा प्रचार प्रसार शाखामा रही महा-निर्देशक/उप-महानिर्देशक अनुसन्धान तथा सर्वेक्षण सम्बन्धी नतिजाहरूको प्रकाशन गर्न सम्पादन गरी वितरण र प्रचार प्रसार गर्ने । शाखान्तर्गतको दीर्घकालीन तथा अल्पकालीन कार्यक्रमहरू तयार गरी पेश गर्ने र स्विकृत भएवमोजिम शाखाको सम्पूर्ण जिम्मेवारी लिई कार्यक्रमहरूको कार्यान्वयन गर्ने गराउने । सूचना प्रकाशन र प्रचार प्रसार गर्न विभागको जनसम्पर्क अधिकृतको हैसियतले शाखाप्रमुखहरूको समन्वयमा कार्य संपादन गर्ने । मातहतका कर्मचारीहरूलाई कार्यक्रम संचालनमा निर्देशन गर्ने । केन्द्रबाट संचालन हुने गोष्ठी, तालिम आदिकामा समन्वय र संचालन गर्ने । समय समयमा निर्दिष्ट अन्य कार्यहरू संपादन गर्ने ।

पद: पुस्तकालय अधिकृत

सेवा समूह : शिक्षा, पुस्तकालय विज्ञान

कार्य विवरण

यस पदकापदाधिकारीले महानिर्देशकको निर्देशनमा रही केन्द्रीयवन पुस्तकालयको व्यवस्थापन सम्बन्धी सम्पूर्ण जिम्मेवारी पूरा गर्नु पर्ने छ । पुस्तकालयलाई व्यवस्थित र आधुनिकीकरण गर्ने गराउने । पुस्तकालय सुविधा सम्बन्धी प्रणाली विकास गर्ने । पुस्तकहरुको विवरण अद्यावधिक र सुलभ गराउने । पुस्तकालयसम्बन्धीनम्स लागु गर्ने गराउने । मातहतकर्मचारीहरुलाई निर्देशन का.स.मु. सुपरीवेक्षण गर्ने । मातहतकर्मचारीलाई विदा, पुरस्कार दण्ड जस्ता कुराको सिफारीस गर्ने । अन्यनिर्दिष्ट कार्यहरु गर्ने ।

पद : सहायक दूरसंवेदन अधिकृत (रा.प.तृ.प्रा.)

सेवा समूह : १ इन्जीनियरीङ, मेटियोलोजी, २ कृषि - एग्रोनोमी/स्वायल साइन्स

कार्य विवरण

यस पदकापदाधिकारीले वनमहाशाखाको कार्यक्रमवमोजिम उप-महानिर्देशक तथा शाखाप्रमुखको निर्देशनमा रही दूर संवेदनशाखाद्वारा गर्नु पर्ने कार्य संपादन गर्नु पर्ने छ । कार्यक्रम तयार गरी पेश गर्ने र स्विकृत कार्यक्रममातहत र आफु संलग्नभई गर्ने गराउने । दूरसंवेदन प्रविधिबाट स्थान र बालीको उपयुक्ततापहिचान गर्ने । कृषिको लागि वातावरणीय अध्ययन गर्ने । डाटा संकलन विश्लेषण र जानकारी प्रकाशन गर्ने । आफुले गरिएका कामको जानकारी कार्यक्रममा फर्त सम्बन्धीत निकायमा पुर्‍याउने । कार्यक्रम कार्यान्वयनमा परेका समस्यापहिचान र समाधानको लागि सुझाव दिने । अन्यनिर्दिष्ट कार्य गर्ने ।

पद: कम्प्यूटर अपरेटर (रा.प.अ.प्रा.)

सेवा समूह : विविध

कार्य विवरण

यस पदकापदाधिकारीले निर्माणको महाशाखाहरुबाट गरिनु पर्ने कामको कम्प्यूटर संचालन र टाइप सम्बन्धी कार्य संपादन गर्नु पर्ने छ । कम्प्यूटर प्रविधिविकास र संचालनमा सहयोग र समन्वय गर्ने डाटा इन्ट्री र विश्लेषण संवन्धी कार्यमा सहयोग पुर्‍याउने । अन्यनिर्दिष्ट कार्यहरु संपादन गर्ने ।

पद: ना.सु. (रा.प.अ. प्रा.)

सेवा समूह : प्रशासन, (सामान्य प्रशासन)

कार्य विवरण

शाखाप्रमुखको निर्देशनमा रही कर्मचारी प्रशासन संवन्धी कार्यहरु संपादन गर्ने जिम्मेवारी यस पदकापदाधिकारीको हुने छ । व्यक्तिगत फायल, हाजिरी रेकर्ड, विदा तथा अन्य प्रशासन संवन्धी अभिलेख दुरुस्त र अद्यावधिक रुपमा व्यवस्थित गर्ने । विभागको विभिन्न विवरण/पत्र फायल व्यवस्थित र सुरक्षित साथ राख्ने व्यवस्था गर्ने । अन्य प्रशासनिक कार्यहरु गर्ने । समय समयमानि निर्दिष्ट स्टोर संवन्धी अन्य कार्यहरु गर्ने ।

पद लेखापाल (रा.प.अ.प्रा.)

सेवा समूह : प्रशासन, लेखा

कार्य विवरण

लेखा अधिकृतको निर्देशन र नियन्त्रणमा रही लेखा शाखाद्वारा संपादन गर्नु पर्ने कार्य यस पदकापदाधिकारीले गर्नु पर्ने छ । लेखा संवन्धी कार्य प्रचलित नियम आदेश वमोजिम संपादन गर्ने । लेखा संवन्धी फांटवारी तथा अन्य विवरणहरु अद्यावधिक र

दुरुस्त राख्ने । नगद तथा चेक व्यवस्थापन संबन्धी कार्य गर्ने । लेखा परीक्षण कार्य गराउने । वेरुजु फछ्यौट संबन्धी कार्य गर्ने । लेखा संबन्धी अन्य आइपने संपूर्ण कार्यहरु गर्ने समय समयमै निर्दिष्ट कार्यहरु गर्ने ।

४. निकायबाट प्रदान गरीने सेवा, सेवाप्राप्त गर्ने लाग्ने शुल्क र सेवाप्रदान गर्ने शाखा

प्रदान गरीने सेवा	प्राप्तगर्दा पुर्‍याउने प्रक्रिया	सम्पर्क गनुपर्ने शाखा	सेवाप्राप्तगर्दा लाग्ने दस्तुर	कार्य सम्पन्नगर्दा लाग्ने समय	जिम्मेवारी अधिकारी
पुस्तकालय सेवा	सम्पर्क	पुस्तकालय	निःशुल्क	सोहीदिन	प्रेमराज अधिकारी
प्रकाशन सामाग्री	सम्पर्क/निवेदन	सूचनाशाखा	निःशुल्क	सोहीदिन	किरण कुमार पोखरेल
वन सम्बर्द्धन	सम्पर्क/निवेदन	वन सम्बर्द्धन शाखा	निःशुल्क	१ हप्ता	सुनिता उलक
कृषि वन प्रविधि सम्बन्धी जानकारी	सम्पर्क/निवेदन	शहरी तथा कृषिवनशाखा	निःशुल्क	१ हप्ता	सावित्रि अर्याल
माटो सम्बन्धी चेक जाच	निवेदन	माटो शाखा	सशुल्क	३ हप्ता	सरोज कुमार चौधरी
दूरसंवेदन प्रविधि सम्बन्धी जानकारी	सम्पर्क/निवेदन	दूरसंवेदनशाखा	निःशुल्क	१ हप्ता	विमल कुमार आचार्य
वन स्रोत नक्सा सम्बन्धी जानकारी सेवा	सम्पर्क/निवेदन	वन स्रोत नक्साशाखा	निःशुल्क	१ हप्ता	विमल कुमार आचार्य
हवाईचित्र सम्बन्धी सेवा	निवेदन		सशुल्क	१ हप्ता	दिपेश कुमार शर्मा
वन स्रोत सर्वेक्षण सम्बन्धी डाटा	निवेदन	वन सर्वेक्षण तथा कार्वन मापनशाखा	निःशुल्क	१ हप्ता	राज कुमार गिरी
वन सदुपयोग सम्बन्धी जानकारी	सम्पर्क/निवेदन	वन पैदावार सदुपयोगशाखा	निःशुल्क	१ हप्ता	श्री मन्जु घिमिरे
बायोमेट्री सम्बन्धी जानकारी	सम्पर्क/निवेदन	बायोमेट्री शाखा	निःशुल्क	१ हप्ता	ठाकुर सुवेदी

५. सेवा समूह अनुसार उपलब्ध मानव स्रोतको आंकलन

सि. नं.	पदको नाम	श्रेणी	सेवा	समूह	पदपुर्तिको अवस्था		
					दरबन्दी	पूति	रिक्त
१	महानिर्देशक	रा.प.प्र.	वन	फरेष्ट रिसर्च	१	१	
२	उप-महानिर्देशक				३	३	
३	केन्द्र प्रमुख	रा.प.प्र.	वन	ज फ	१	१	

४	अनुसन्धानअधिकृत/स र्वेक्षण अधिकृत/ दूरसंवेदनअधिकृत/हवा ईचित्रण अधिकृत/मानचित्रण अधिकृत तालिमअधिकृत	रा.प.द्वि.	वन	फरेष्ट रिसर्च	७	६	१
			वन	ज फ	३	१	२
५	माटो रसायनअधिकृत		इन्जि नर	केमिष्ट्री	१	१	
६	स.अनुसन्धानअधिकृत/ स. योजनाअधिकृत/बायोमे ट्रिसियन अधिकृत/वनसदुपयोग अधिकृत/स.सर्वेक्षणअ धिकृत/स.दूरसंवेदनअधि कृत/स. मानचित्रण अधिकृत/स.हवाईचित्रण अधिकृत	रा.प.तृ	वन	फरेष्ट रिसर्च	१४	१४	
७	स.तालिमअधिकृत			नेपावाला	१	१	
८	स.तालिमअधिकृत		वन	स्वायलक	१	१	
९	स.तालिमअधिकृत,/स. वैज्ञानीक		वन	बोटानी	२	२	
१०	स.तालिमअधिकृत		वन	ज फ	२	१	१
११	शाखाअधिकृत		प्रशा सन	सामान्यप्रशा सन	१	१	
१२	लेखाअधिकृत			लेखा	१		१
१३	स.माटो रसायन अधिकृत			केमिष्ट्री	१	१	
१४	सि. ड्राफ्टम्यान			सर्वे	१	१	
१५	स.मा.चि. अधिकृत		विवि ध	विविध	१	१	

१६	स.दूरसंवेदनअधिकृत		कृषि	एग्रोनोमी	१		१
१७	पुस्तकालयअधिकृत				१	१	
१८	ना.सु.	रा.प.अनं. प्र.	प्रशासन	सामान्यप्रशासन	४	३	१
३४	लेखापाल		प्रशासन	लेखापाल	१	१	
१९	पुस्तकालय सहायक		शिक्षा	पुस्तकालय विज्ञान	१	१	
२०	कम्प्युटर अपरेटर		विधिवत्	१			कम्प्युटर अपरेटर
२१	ल्यावअसिस्टेन्ट	रा.प.अनं.ि द्वितीय	ईन्जि	केमिष्ट्री	१	१	
२२	ल्याव सहायक	श्रेणी बिहिन			४		४ करार सेवामा रहेका
२३	ड्राईभर	श्रेणी बिहिन	प्रशासन	सामान्य प्रशासन	५	२	३ सुबिधालिएको
२४	कार्यालय सहयोगी	श्रेणी बिहिन	प्रशासन	सामान्यप्रशासन	१३	६	७ करार सेवामा रहेका
	जम्मा				७३	५१	२२

६.निर्णय गर्ने प्रक्रिया र अधिकारी

सम्बन्धित शाखाबाट टिप्पणी उठाई सम्बन्धित महाशाखाबाट सिफारीस गरी महानिर्देशकज्यूबाट स्विकृत गराउने ।प्रत्येक कामसंग सम्बन्धी सम्पूर्ण कागजाततथाविवरणहरु, सम्बन्धितशाखाकाशाखाप्रमुखले तोकेको कर्मचारीको जिम्मामा रहनेछ र निजले तीअभिलेखहरु आफू कुनै कारणबाट शाखामा नरहने भएपन्जिकावनाई अनिवार्य रुपमाबुझाउनु पर्नेछ । हरेक शाखाबाट उठान भएका निर्णय फाइलतथातत्सम्बन्धीकागजातहरुको सूचिपंजिकावनाउने र व्यवस्थित गरी राख्ने जिम्मातोकिएको फाँटवाला सहायककर्मचारीको हुनेछ ।निर्णय गर्ने तहबाट फाइलउपमहानिर्देशकहुदै सम्बन्धितशाखामापठाईन्छ । निर्णयको फाइलवाकागजातप्राप्त भएपछि शाखाप्रमुखले त्यसको जानकारी सरोकारवालालाई दिनुपर्नेछ । फाइल जिम्मालिनेकर्मचारी विदामा वसेमा वा अनुपस्थित रहेमा कसले जिम्मालिने भन्ने कुरा शाखाको प्रमुखले

लिखित रुपमा तोकिदिनु पर्नेछ । फाइल वा कागजातको जिम्मेवारी पाएको/लिएको कर्मचारी अन्यत्र सरुवा भै जानु पर्ने भएमा सरुवा भै आउने कर्मचारीलाई वा तोकिएको अन्य कर्मचारीलाई वरवुझारथ गर्नु पर्नेछ ।

७. निर्णय उपर उजुर सुन्ने अधिकारी

सेवाग्राहीले उल्लेखित सेवाप्राप्त गर्न नसकेमा वा कुनै सुझाव भएमा महानिर्देशक वा उपमहानिर्देशक समक्ष लिखित वा मौखिक उजुरी गर्न सक्नेछ । अथवा विभागको उजुरी पेटिकामा लिखित उजुरी हाल्न सक्नेछ ।

८. प्रमुखको नाम र पद

मेघनाथ काफ्ले, महानिर्देशक

९. सूचना अधिकारी नाम र पद

किरणकुमार पोखरेल रा.प.तृ (प्रा)

१०. ऐन, नियम, विनियम वा निदेशिकाको सूची,

यस विभागले वननीति २०७१ तथा अन्तरीम त्रिवर्षीय योजनाहरूमा उल्लेखित नेपाल सरकारका वन अनुसन्धान एवं सर्वेक्षण सम्बन्धी नीति कार्यान्वयन गर्दछ । यस विभागसंग प्रत्यक्ष रूपमा सम्बन्धी ऐन, नियम तथा निदेशिकाहरू सम्म तयार नभएको तर यस विभागको कार्याविधि २०६१ अनुसार अध्ययन अनुसन्धानको कार्य सञ्चालन भएको छ ।

११. सम्पादित प्रमुख कामहरू यस प्रकार छन् ।

स्थलगत अनुसन्धान इकाईहरू र अनुसन्धान प्लटहरूको संरक्षण तथा व्यवस्थापन

- मध्य पहाडमा ११६ र उच्च हिमालमा १९ गरी १३५ वटा स्थायी नमुना प्लटहरूको मापन र पुनः मापन सम्पन्न भएको ।
- राष्ट्रिय वन स्रोत खपत सर्वेक्षणको प्रतिवेदन तयार भएको ।
- वन क्षेत्रले अन्य आर्थिक उपक्षेत्रमा पुर्याएको योगदानको आंकलनको प्रतिवेदन तयार भएको ।
- वनको जानकारी ३०(१), २०२० अनलाईन प्रकाशन भएको ।
- प्रमुख रुख प्रजातिहरूको स्थानीय आयतन तालिका तयार गर्न तथ्याङ्क संकलन भएको ।
- पुस्तक, पत्रिका, जर्नल, ई जर्नल, ई बुक खरिद भएको ।
- १ वटा रा.प. तृतीय (प्रा.) को ३५ दिने सेवाकालिन तालिम सम्पन्न ।
- काष्ठ प्रयोगशाला, किट विज्ञान प्रयोगशाला, माटो प्रयोगशाला र पुस्तकालयको स्तर उन्नती भएको ।
- नेपालको विभिन्न प्रकारका जंगलमा लाग्ने रोगहरूको लमजुंग देखी नवलपुर सम्मको FAO को सहयोगमा वन अनुसन्धान तथा तालिम केन्द्र र kerala forest research institute को संयुक्त टोलीले प्रारम्भिक अध्ययन गरेको ।

केही नविन्तम कार्यक्रमहरू

- काठको गुणस्तर मापन गर्ने Universal Tasting Machine खरिद भएको ।
- रुखको धोद विश्लेषण गर्ने X-ray machine (Tomograph) खरिद भएको ।
- वन क्षेत्रले अन्य आर्थिक उपक्षेत्रहरू पुर्याएको योगदान आंकलनको प्रतिवेदन तयार भएको ।
- राष्ट्रिय वन स्रोत खपत सर्वेक्षणको प्रतिवेदन तयार भएको ।

- वन विज्ञानका २०९ जना विद्यार्थीहरूका लागि ५ महिनासम्मको Internship सम्पन्न भएको ।
- बहु उपयोगी वन विकासको लागि वन उपयोग रणनीति र यसका लागि नक्सा तयार भएको ।

१२. वन अनुसन्धान तथा प्रशिक्षण केन्द्रको website: www.frtc.gov.np

१३. आम्दानी, खर्च तथा आर्थिक कारोबार सम्बन्धी अद्यावधिक विवरण

बजेट उपशिर्षक	(२०७६ श्रावण-२०७७ आषाढ मसान्तसम्म) विभिन्न उपशिर्षक खर्चको विवरण	कैफियत
वन अनुसन्धान तथा सर्वेक्षण आयोजना (३२९०४०११३/१४)	३,९९,३८,९३३.१७/- चालु + १९,८०,७२२.५२/- पूजीगत	
वन अनुसन्धान तथा सर्वेक्षण आयोजना (३२९०४१०१३/१४)	८,८८,६८,२०६.०३ चालु + ६७,११,११०.४८/- पूजीगत	
केन्द्रिय वन तथा प्रशिक्षण केन्द्र ३२९०६०११३/१४	५५,३२,४०५.९४ चालु + ३६११९/- पूजीगत	
राजस्व आम्दानी	२८३९९०.९१/-	
संचित विदा (अर्थ बजेट)	२१०१११५.५३/-	
औषधि उपचार (अर्थ बजेट)	२५६३०४६.६२/-	
उपदान	४५६३७६.२९/-	

१४. अन्य विवरण

-

१५. अधिल्लो आ.व.मा वन अनुसन्धान तथा प्रशिक्षण केन्द्रबाट सञ्चालित कार्यक्रमको विवरण

- प्राकृतिक वन व्यवस्थापन अनुसन्धान
- नर्सरी तथा वृक्षारोपण अनुसन्धान वृक्ष सुधार अनुसन्धान
- सूचना तथा प्रकाशन
- वन स्रोत सर्वेक्षण
- संरक्षण तथा व्यवस्थापन (बुटवल, तरहरा, हेटौँडा, सुर्खेत, भन्फटपुर, काभ्रे, बाँके, ललितपुरस्थित स्थलगत अनुसन्धान इकाइहरू र अनुसन्धान प्लटहरूको संरक्षण तथा व्यवस्थापन गर्न)

१६. वन अनुसन्धान तथा प्रशिक्षण केन्द्रले प्राप्त गरेको वैदेशिक सहायता, ऋण, अनुदान, एवम् प्राविधिक सहयोग, सम्झौता सम्बन्धी विवरण यस अवधिमा कुनै पनि सम्झौता/अनुदान प्राप्त भएको ।

१७. प्रमुख कार्यक्रमको विवरण र प्रगति विवरण

- वनको जानकारीको Website (www.bankojanakari.gov.np) मार्फत Online Article Publication को कार्य भईरहेको ।
- वन अनुसन्धान तथा सर्वेक्षण केन्द्र द्वारा सञ्चालित केन्द्रिय वन पुस्तकालयबाट Online लाईब्रेरी सेवा सञ्चालन भईरहेको ।

स्थलगत अनुसन्धान इकाईहरू र अनुसन्धान प्लटहरूको संरक्षण तथा व्यवस्थापन

- मध्य पहाडमा ११६ र उच्च हिमालमा १९ गरी १३५ वटा स्थायी नमुना प्लटहरूको मापन र पुनःमापन सम्पन्न भएको ।
- राष्ट्रिय वन स्रोत खपत सर्वेक्षणको प्रतिवेदन तयार भएको ।
- वन क्षेत्रले अन्य आर्थिक उपक्षेत्रमा पुर्याएको योगदानको आंकलनको प्रतिवेदन तयार भएको ।
- वनको जानकारी ३० (१) , २०२० अनलाईन प्रकाशन भएको ।
- प्रमुख रुख प्रजातिहरूको स्थानीय आयतन तालिका तयार गर्न तथ्याङ्क संकलन भएको ।
- पुस्तक, पत्रिका, जर्नल, ई जर्नल, ई बुक खरिद भएको ।
- १ वटा रा.प.तृतीय (प्रा.) को ३५ दिने सेवाकालिन तालिम सम्पन्न ।
- काष्ठ प्रयोगशाला, किट विज्ञान प्रयोगशाला, माटो प्रयोगशाला र पुस्तकालयको स्तर उन्नती भएको ।
- नेपालको विभिन्न प्रकारका जंगलमा लाग्ने रोगहरूको लमजुंग देखी नवलपुर सम्मको FAO को सहयोगमा वन अनुसन्धान तथा तालिम केन्द्र र kerala forest research institute को संयुक्त टोलीले प्रारम्भिक अध्ययन गरेको ।

केही नविन्तम कार्यक्रमहरू

- काठको गुणस्तर मापन गर्ने Universal Tasting Machine खरिद भएको ।
- रुखको धोद विश्लेषण गर्ने X-ray machine (Tomograph) खरिद भएको ।
- वन क्षेत्रले अन्य आर्थिक उपक्षेत्रहरू पुर्याएको योगदान आंकलनको प्रतिवेदन तयार भएको ।
- राष्ट्रिय वन स्रोत खपत सर्वेक्षणको प्रतिवेदन तयार भएको ।
- वन विज्ञानका २०९ जना विद्यार्थीहरूका लागि ५ महिनासम्मको Internship सम्पन्न भएको ।
- बहु उपयोगी वन विकासको लागि वन उपयोग रणनीति र यसका लागि नक्सा तयार भएको ।

१८ सूचनाको वर्गिकरण (विभागस्तरीय)

वन अनुसन्धानतथा प्रशिक्षण केन्द्रअन्तर्गत सिर्जना भएका र हुने अवस्थामा रहेकाविभिन्नकिसिमकासूचना/तथ्याङ्कहरुको वर्गिकरण निम्नबमोजिमगरिएको छ :

प्रारम्भिक सूचना/तथ्याङ्क (Primary Data/ Information)

वन अनुसन्धानतथा प्रशिक्षण केन्द्रको वार्षिक स्विकृत कार्यक्रममा समावेश भई संकलन गरिएकावाविभागअन्तर्गत संचालित योजना/आयोजना आदिबाट विभागलाई हस्तान्तरण भई दायित्वसिर्जना भएकावाविभाग संलग्नद्विपक्षीय, बहुपक्षीयआयोजना/परियोजनाहरुबाट हस्तान्तरण भई उपलब्धहुनआएकावाअन्य निकायबाट खरिद गरी प्राप्तभएकानिम्नउल्लेखितसूचना/तथ्याङ्कहरुलाई यस वर्गमा समावेश गरिएको छ ।

- वन सर्वेक्षण कार्यक्रमअन्तर्गत फिल्डमा Sample Plot वा त्यस्तै प्रकृयाबाट Tally Sheetवात्यस्तै रुपमा संकलन गरी ल्याइएकासूचना/तथ्याङ्कहरु ।
- नर्सरी, वृक्षारोपणक्षेत्र, वृक्षसुधार, कृषिवन, प्राकृतिकवनव्यवस्थापन, माटो आदिको अनुसन्धान प्लट तथा सामाजिकआर्थिक र वातावरणीय पक्ष सम्बन्धितप्रश्नावली र अन्तर्कृया कार्यक्रमबाट सोभै संकलन गरी ल्याइएका र विश्लेषण हुनबाँकीअवस्थाकासूचना/तथ्याङ्कहरु ।
- अनुसन्धानइकाई/प्लटमा प्रत्यक्षनापजाँच र नक्साङ्कन गरी संकलन गरिएकासूचना/तथ्याङ्कहरु ।
- अन्यनिकायहरुबाट खरिद गरी वाअनुदानमाप्राप्तभएका तर विश्लेषण हुनबाँकीअवस्थाका दुर संवेदनचित्रहरु जस्तै हवाई चित्र(Aerial Photo),सेटेलाईट चित्र(Satellite Image)आदि ।
- वन अनुसन्धानतथा सर्वेक्षणको क्रममाप्रत्यक्ष फिल्डबाट संकलन गरिएका तर विश्लेषण हुनबाँकीअवस्थामा रहेका अन्यप्रारम्भिकसूचना/तथ्याङ्कहरु ।

प्रशोधित सूचना/तथ्याङ्क(Processed/ Analyzed data/information)

- वन अनुसन्धानतथा प्रशिक्षण केन्द्रको दायित्वसिर्जना भएकावादायित्वमा रहेका माथिउल्लेखितप्रारम्भिक सूचना/तथ्याङ्कहरुलाई विभिन्न गणीतीय, तथ्याङ्कीय, वित्तीय, सामाजिक, आर्थिक, वातावरणीय आदि दृष्टिकोणबाट विश्लेषण गरी सिर्जना भएका तर विभागबाट आधिकारिक रुपमाप्रकाशनहुनबाँकी रहेको अवस्थामाकानतिजामुलक सूचना/तथ्याङ्कहरुलाई यस वर्गमा समावेश गरिएको छ ।
- परामर्शदाता निकायहरुबाट अध्ययन अनुसन्धान गराई प्राप्तहुनआएका मस्यौदा प्रतिवेदन र त्यसमाउल्लेखितसूचना/तथ्याङ्कहरुलाई पनि यसै वर्गमा राखिएको छ । विभाग संलग्नभएका साथै विभागअन्तर्गतका योजना, आयोजनाआदि निकायबाट हस्तान्तरण भई प्राप्तभएकाप्रशोधिततथ्याङ्कहरुपनियसभिन्न पर्दछन ।
- वन अनुसन्धानतथा प्रशिक्षण केन्द्रको वार्षिक स्विकृत कार्यक्रमअनुसार संकलन गरिएकाप्रारम्भिकतथ्याङ्कहरुको विश्लेषण पश्चातकार्य सम्पन्नभएको जानकारी सहितजिम्मेवार शाखा, पदाधिकारीबाट विभागमा पेश हुने प्रतिवेदन, विभिन्नअध्ययन अनुसन्धान, अवलोकन, मुल्याङ्कन सम्बन्धीकार्यदल/कार्यटोली/समितिआदि गठन भई स्थलगतकामको आधारमा प्राप्तहुने प्रतिवेदनआदिलाई पनि यसै वर्गमा राखिएको छ ।
- हवाई चित्र, दूरसंवेदनचित्र, लिडार चित्रआदिको आधारमा Geographical Information System,Image Analysis Programआदिको उपयोग गरेर वनतथा भू-उपयोग क्षेत्रको विश्लेषण गरी तयार गरिएकाविषयगततथावर्गिकृत (Thematic and Classified)नक्सातथातथ्याङ्कहरुको नतिजालाई पनिप्रशोधितसूचना/तथ्याङ्कहरुको समूहमा समावेश गरिएको छ ।

प्रकाशित सूचना/तथ्याङ्कहरु(Published Data/Information)

- विभागद्वारा संकलितवाप्राप्तहुनआएकाविभागको दायित्वमा रहने प्रारम्भिक सूचना/तथ्याङ्कहरुको विश्लेषण पश्चातसिर्जित नतीजामूलकप्रशोधिततथ्याङ्कहरुलाई सार्वजनिकजानकारी तथाउपयोगको लागि निर्णय गरी प्रकाशनमाल्याइने सूचना/तथ्याङ्कहरुस वर्गमा विभाजित गरिएको छ ।
- प्रकाशिततथ्याङ्कहरुलाई दुई वर्गमा विभाजित गरिएको छ । पहिलो वर्गमा विद्युतीय माध्यमबाट प्रकाशित पुस्तक, पुस्तिका, जर्नल आदि रहेका छन् भने दोस्रो वर्गमा Hard Copy मा प्रकाशित पुस्तक, पुस्तिका, जर्नल आदि पर्दछन् । निर्णय गरी प्रकाशन गरिएकावन क्षेत्र सम्बन्धित GIS/ Remote Sensing मा आधारित नक्सातथा सूचनाहरु पनि यसै अन्तर्गत पर्दछन् ।

१९. सूचनाको प्रकाशन

- वन अनुसन्धान तथा प्रशिक्षण केन्द्रबाट सञ्चालित अनुसन्धानकार्यको नतिजाहरु विभागबाट निस्कने वनको जानकारीमा प्रकाशित गर्ने गरिएको, उक्त जर्नललाई केन्द्रको Website मा समेत राखिएको छ ।
- अन्यप्रचार सामग्रीहरुको leaflet, booklet, posters and Journal लगायतका प्रकाशित सामग्रीवितरण गरिएको ।



२०. विभागमा परेको सूचनाको निवेदन र सोको कारबाही

निवेदनदिने संस्था/व्यक्ति	मागेको सूचनाको विवरण	कारबाहीको विवरण
सम्पूर्ण सूचना हरू websites मा राखेकोले त्यहीबाट सेवाग्राहीले सूचना प्राप्त गरेको	-	७००० (सात हजार जना ले websites visit गरेको



